

EL MIRADOR DEL ROC DEL QUER
SOBREPASSAR ELS LÍMITS
DESAFIAR LA GRAVETAT

Col·lecció d'assaig
ARGENT VIU

Premi Sant Miquel d'Engolasters d'Assaig Literari
XL Nit Literària Andorrana, 2017

RAIMON DÍAZ MARIÑO

EL MIRADOR DEL ROC DEL QUER
SOBREPASSAR ELS LÍMITS
DESAFIAR LA GRAVETAT


Pagès editors
L L E I D A, 2 0 1 8

Aquesta obra va ser guardonada amb el Premi Sant Miquel d'Engolasters d'Assaig Literari en la XL Nit Literària Andorrana 2017, dotat per Joan Escaler i Calva. El jurat estava compost per: Maria Marquet i Mandicó, Helena Riera i Grau i Assumpció Sallés i González.

© dels textos: Raimon Díaz Mariño, 2018

© dels dibuixos i de les fotografies: Raimon Díaz Mariño,
excepte les expressament indicades, 2018

Assessora literària: Elena Aranda Martínez

© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2018

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

editorial@pageseditors.cat

www.pageseditors.cat

Primera edició: setembre de 2018

ISBN: 978-84-9975-997-5

Dipòsit legal: L-668-2018

Impress a Arts Gràfiques Bobalà, S L

www.bobala.cat

—❖ impress a **lleida** ▶—

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.

Per fer una realitat, primerament s'ha d'imaginar

*Vull dedicar aquest llibre al meu pare Raimon,
per haver-me igualment acompanyat sense poder-hi ser.*

Ell em va donar la força i el propòsit.

*A la meva mare Alicia, ella em va donar
la creativitat i la constància.*

*D'ells prenc la vida, l'amor i els seus dons per igual
per compartir amb tothom el que sóc i el que he après.*

*A la meva dona Eva, estimada companya,
amb qui m'he convertit en passador de vida.*

I al seu costat continuo pel camí del creixement i l'evolució.

Als meus fills Guillem, Laia i Adrià.

Ells, com tots els infants del món, són l'esperança i el futur.

*Als meus germans Valentí i Rosa Maria,
perquè al seu costat em fan sentir gran.*

A Ramon, resta de família i amistats.

I també dedicat a tu, benvolgut lector.

SUMARI

| | |
|--|----|
| I. La idea. La llibertat de la creativitat | 11 |
| 1. Un somni que vol sortir a la llum | 13 |
| 2. Contacte | 15 |
| 3. Recorregut..... | 17 |
| 4. Vertigen..... | 19 |
| 5. Sobrepassar els límits, desafiar la gravetat..... | 21 |
| 6. Observador. Mirador | 23 |
| 7. Font d'inspiració (1): la saviesa d'un mossèn.... | 25 |
| 8. Font d'inspiració (2): els indis “arhuacos” de Colòmbia | 27 |
| 9. Font d'inspiració (3): un escultor genial | 29 |
| 10. Font d'inspiració (4): un referent paradigmàtic, el Gran Canyó | 31 |
| 11. Dibuix de les tres versions del voladís | 33 |
| 12. Ampliació dels dibuixos: el disseny del museu interactiu..... | 35 |
| 13. Un mirador esglaonat amb el voladís al buit a vista de dron..... | 37 |
| 14. Descripció/plànol del conjunt | 39 |
| 15. Creacions | 41 |

| | |
|---|-----|
| 16. L'escultura té vida, es mou | 43 |
| 17. Lliurament de la idea. Un lema visible en un sobre tancat | 47 |
| II. El projecte. Transformar la idea en documents per poder construir | 51 |
| 1. I ara què? Els primers passos..... | 53 |
| 2. Calcular l'estructura del voladís..... | 57 |
| 3. No som malabaristes. Falten baranes per no caure | 59 |
| 4. Relleus i formes | 63 |
| 5. Resolució de dilemes: executar l'obra al buit.... | 65 |
| 6. Una grua? | 67 |
| 7. Realització dels càlculs de l'estructura metàl·lica del voladís. L'esquelet..... | 71 |
| 8. El savi serraller i el dilema del manteniment | 73 |
| 9. Els homes de les alçades | 75 |
| 10. Un projecte que s'explica pas a pas | 77 |
| 11. La resta d'obra i l'entrega del projecte..... | 81 |
| III. La realització de l'obra..... | 85 |
| 1. Inici de les obres. L'hora de la veritat | 87 |
| 2. Coincidències | 89 |
| 3. El pla general o com orquestrar l'obra | 93 |
| 4. El començament. La roca amiga..... | 99 |
| 5. Els tres fronts de treball (I part): (1) La fabrica- ció de l'estructura metàl·lica..... | 103 |
| 6. Els tres fronts de treball (I part): (2) Sobre el terreny. Formigonar per sota de 7°C | 105 |

| | |
|--|-----|
| 7. Els tres fronts de treball (I part): (3) L'escultura dividida | 107 |
| 8. Els tres fronts de treball (II part): (1) La unió de l'escultura a l'estructura..... | 111 |
| 9. Els tres fronts de treball (II part): (2) Continuem a l'obra, capricis de la natura | 113 |
| 10. Els tres fronts de treball (II part): (3) L'escultura soldada | 117 |
| 11. Explicar l'origen de la vida i del Roc del Quer al món (Part A): el cartell equilibrat a l'entrada de la ruta interactiva..... | 119 |
| 12. Explicar l'origen de la vida i del Roc del Quer al món (part B): el cartells del museu..... | 121 |
| 13. Explicar l'origen de la vida i del Roc del Quer al món (part C): lletres permanents que conviden a reflexionar..... | 125 |
| 14. Parèntesi (sense aturada) | 127 |
| 15. Un voladís sòlid premuntat. Una escultura a punt..... | 129 |
| 16. Un nou parèntesi (sense aturada)..... | 131 |
| 17. Un pas enrere, una obra endavant fins al final.. | 133 |
| 18. La (meva) primera visita..... | 135 |
| 19. La inauguració. El Roc del Quer, obert al món | 137 |
| Epíleg | 141 |
| Aprenentatge | 143 |
| Altres dades de l'obra | 145 |
| Agraïments | 147 |

I
LA IDEA

La llibertat de la creativitat

UN SOMNI QUE VOL SORTIR A LA LLUM

Andorra La Vella, setembre del 2014

“Plataforma panoràmica i ruta interactiva del Roc del Quer”.

El Comú de Canillo havia convocat un concurs d’idees, del qual jo no estava assabentat, per a portar a terme una intervenció en el paisatge.

—Com ho veus? Creus que podries presentar una alternativa amb possibilitats?

Algú havia pensat en mi per preparar una proposta. Jo estava involucrat en d’altres feines, però de seguida em vaig sentir molt interessat.

De seguida vaig llegir les condicions del concurs i em vaig recrear en la fotografia aèria del lloc. No el coneixia, no hi havia estat mai. El projecte plantejava un desafiament ben engrescador. Una intervenció singular i respectuosa en un paisatge ubicat a 1.900 metres d’altura emmarcat per les imponents vistes dels Pirineus.

Mantenint l’atenció en la fotografia, en els detalls... alguna cosa se’m va moure per dins. I no vaig trigar gaire a posar-me a imaginar.

Volia trobar una idea única, màgica i diferent.

Havia de conèixer l'entorn, els seus secrets, la seva història. I crear un lligam, una connexió que pogués representar en una sèrie de plànols, en un projecte, en una realitat.

CONTACTE

Primera visita al Roc del Quer, setembre del 2014

Al dia següent vaig tenir el primer contacte amb el Roc del Quer. Abans d'arribar-hi, a partir de la rotonda anterior de l'entrada al poble de Canillo, la verticalitat d'aquella roca nua i clara em va colpir.

De pujada, per la carretera de Montaup, anava resseguint el seu perfil fins que vaig divisar la punta del Roc, amb la seva alçada i la seva caiguda al buit, que semblava una retallada en el paisatge. Allí, el Comú hi volia un mirador. I el redisseny d'una ruta que ja tenia alguns elements que calia considerar. D'entrada, els tres grans tòtems que donen la benvinguda als visitants.

Són unes escultures en fusta creades per l'artista Jorge Dubon que presideixen l'entrada d'un camí llarg que condueix a la punta del Roc del Quer seguint el seu carener.

Aquest punt és una zona oberta que permet gaudir d'una inusual panoràmica de 360 graus. Una visió privilegiada de les muntanyes i de la natura en estat pur, harmònica i difícilment superable.

I em sobrevé un dubte. Com puc projectar cap “intervenció”?

La paraula mateixa em fa molt de respecte.

La primera sensació que vaig tenir era que tot estava bé, al seu lloc. No calia fer res. En aquell moment no parava de repetir-me: “La natura és la protagonista.”

L'únic element pertorbador era el meu cotxe aparcat al fons i, potser, jo mateix.